

'Sociovergents'

“Entre els votants que oscil·len entre CiU i el PSC depenent del tipus d’eleccions hi ha una desconfiança bastant estesa sobre la voluntat de Maragall i del PSC de defensar els interessos de Catalunya. Aquest és l’indicador més desfavorable a Maragall entre els votants duals.”

Les eleccions al Parlament de Catalunya de la propera tardor són les més incertes des de 1980. Després de quatre convocatòries en què la victòria de Convergència i Unió es donava per descomptada abans de començar la campanya, ens trobem en una situació radicalment diferent, més oberta, més competitiva. Es encara un misteri en quin sentit pot influir aquest element sobre el resultat final de les eleccions, tot i que és quasi segur que hi tindrà una repercussió.

Un dels factors que poden veure’s alterats pel context d’incertesa en què es produiran les properes eleccions és el comportament d’aquell segment d’electors que basculen entre el vot a CiU a les eleccions autonòmiques i al PSC a les generals.

Es ben sabut que existeix a Catalunya un contingent de votants que oscil·len entre els dos partits majoritaris depenent del tipus d’eleccions que se celebra. Aquest grup és important no només pel seu nombre (aproximadament 300.000) sinó perquè el seu comportament és en bona part responsable dels canvis de majoria entre les eleccions al Parlament i les generals.

Aquest sector de l’electorat (anomenat en l’argot científic com a “vot dual”) ha mostrat al llarg del temps una estabilitat destacable. Així doncs, lluny de desenvolupar una fidelitat electoral per una o altra opció, aquest contingent ha assumit com a normal l’oscil·lació permanent del seu vot. Ara bé, el que cal preguntar-se és si aquest comportament seguirà inalterable en un context com l’actual, amb una percepció de competència i d’incertesa en el resultat bastant estesa.

De fet la candidatura de Pasqual Maragall a la Presidència de la Generalitat havia despertat certes expectatives dins del PSC per la capacitat demostrada per aquest d’atreure’s bona part dels votants duals en les eleccions municipals a la ciutat de Barcelona, fet que li havia permès guanyar aquest tipus d’eleccions en tres convocatòries. El que està per comprovar és si aquesta atracció dels votants duals per la figura de Pasqual Maragall és extensible al conjunt de Catalunya i si té el mateix efecte quan s’enfronta a Jordi Pujol. Els sondeigs realitzats en els darrers mesos indiquen que existeix certa predisposició favorable a la candidatura de Pasqual Maragall entre

els votants duals. Una bona part dels electors de Convergència i Unió a les autonòmiques de 1995 que havien votat socialista en les generals del 1996 responen favorablement als indicadors de preferència i les diferents preguntes sobre les qualitats del candidat del Partit dels Socialistes de Catalunya. Amb tot, aquesta predisposició no acaba de quallar en intenció directa de vot. Per què? S’assenyala la falta de clima electoral, però més enllà d’aquest factor (que podria influir, és clar) es destaca un fenomen: entre els votants duals hi ha una desconfiança bastant estesa sobre la voluntat de Maragall i del PSC de defensar els interessos de Catalunya. Aquest és l’indicador més desfavorable a Maragall entre els votants duals. Si vora el 40% d’aquests considera que seria positiu un canvi de majoria i prefereix Maragall com a president de la Generalitat de Catalunya, menys del 10% creu que defensa els interessos de Catalunya, mentre que més del 70% manifesta que Pujol sí que els defensa.

Es pot adduir que aquest és un factor col·lateral, però que crec que és més que això. A la vista dels altres indicadors, aquesta desconfiança (que ressalten tots els sondeigs) és l’únic element negatiu que ens podria explicar les reticències dels votants duals per a canviar el seu vot a les autonòmiques a favor del PSC. A més l’extensió del fenomen i la seva permanència en el temps ens assenyalen que es tracta d’un factor bastant important sobre el qual Maragall hauria d’actuar especialment si vol transformar la seva bona imatge entre els votants duals en sufragis per a la seva candidatura.

Amb tot, un eventual capgirament d’aquesta tendència no té per què comportar automàticament un transvasament important de votants de CiU al PSC capaç de canviar el signe de les eleccions, però segurament la persistència d’aquesta percepció entre els votants duals dificulta un possible canvi de vot a les eleccions al Parlament, i si el PSC no aconsegueix transvasar un mínim de votants des de Convergència i Unió li serà molt difícil canviar la correlació actual de forces al Parlament.

** Analista de l’Institut de Ciències Polítiques i Socials*